1. 7. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ztráta radosti z dovolené – pokoje s výhledem na moře – frankfurtská tabulka

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2016, sp. zn. 33 Cdo 747/2015 řešil (vzhledem k nastávající sezóně letních dovolených) navýsost aktuální otázku týkající se institutu ztráty radosti z dovolené v případě, kdy cestovní kancelář v rozporu s cestovní smlouvou uzavřenou ještě v režimu čl. 852i odst. 1 obč. zák. nezajistila pro žalobce jako spotřebitele a členy jeho rodiny požadovanou kvalitu ubytování (pokoje s výhledem na moře).

Ke skutkovému stavu. Žalobce uzavřel se žalovanou cestovní smlouvu na pobytový zájezd v hotelu FAME LARA RESIDENCE, destinace Antalya, v Turecku v termínu od 15. 6. 2012 do 22. 6. 2012 pro 4 osoby. Cena zájezdu zahrnovala příplatek za každou ubytovanou osobu za pokoj s výhledem na moře ve výši 490 Kč. Na místě pobytu byli ovšem ubytováni na pokoji nikoliv s výhledem na moře, nýbrž orientovaném na rušnou ulici. Žalovaná částka tak představovala 4x příplatek za pokoj s výhledem na moře (1 960 Kč) a „minimální odškodnění“ ve výši 30% z původní ceny zájezdu, celkem 26 788 Kč s blíže specifikovaným úrokem z prodlení.

Soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování k závěru, že sice že došlo k porušení cestovní smlouvy, jelikož žalovaná nezajistila pro žalobce pokoje s výhledem na moře, avšak zájezd mohl pokračovat, protože v tomtéž hotelu mu žalovaná (a členům jeho rodiny) zajistila jiné pokoje odpovídající kvality (s výjimkou chybějícího výhledu na moře). Proto má žalovaná povinnost vrátit žalobci pouze rozdíl v ceně zájezdu při ubytování v pokoji s výhledem na moře a bez něj. Jestliže bylo prokázáno, že tomu odpovídající částku (1 960 Kč) žalovaná žalobci vrátila, žaloba nemůže být důvodná, neboť zbývající služby mu poskytla řádně a žalobce se zbývajícími členy své rodiny ostatní „služby přijal a spotřeboval.“ Odvolací soud se závěry soudu prvního stupně ztotožnil.

Proti rozhodnutí soudu druhého stupně podal žalobce dovolání, v němž namítal, že náhrada vzniklé újmy nemůže být uspokojena pouze vrácením částky (příplatku) za rezervaci pokojů s výhledem na moře, neboť zákazníkovi (spotřebiteli) v takovém případě svědčí právo nejen na náhradu materiální ale také imateriální újmy, zahrnující rovněž právo na náhradu ztráty požitku z dovolené.

Nejvyšší soud dal žalobci za pravdu. Podle Nejvyššího soudu sice § 852i obč. zák. o právu, ať již je budeme nazývat právem na náhradu za ztrátu radosti z dovolené, právem na náhradu škody za pokaženou dovolenou, nebo právem z titulu narušení dovolené, výslovně nehovoří, nelze je vyloučit. Naopak eurokonformním výkladem dotčeného ustanovení lze dle Nejvyššího soudu dospět k závěru, že umožňuje postiženému zákazníkovi domáhat se imateriální újmy způsobené porušením povinnosti cestovní kanceláře. V tomto směru Nejvyšší soud rekapituloval své závěry uvedené v rozsudku ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 33 Cdo 3661/2013, citoval rovněž z rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-168/00, Simone Leitner proti TUI Deutschland GmbH & Co. KG, poukázal dále na závěry odborné literatury Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník II. § 460 až 880. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 2402 - 2404 a Hulmák, M., „Ztráta radosti z dovolené“, Právní rozhledy 2/2009, s. 52, jakož i na judikaturu členských států Evropské unie k této otázce. Podle Nejvyššího soudu nelze ani pominout, že úprava cestovní smlouvy v občanském zákoníku představuje transpozici směrnice Rady č. 90/314/EHS z 13. 6. 1990 o souborných službách pro cestování, pobyty a zájezdy.

Nejvyšší soud tedy uzavřel, že žalovaná, která proti ujednání v cestovní smlouvě nezajistila pro žalobce a členy jeho rodiny požadovanou kvalitu ubytování (pokoje s výhledem na moře), má, kromě povinnosti vrátit příplatek za takové pokoje (počítaný podle počtu osob - 4 x 490 Kč), povinnost nahradit mu újmu (poskytnout slevu) spočívající v narušení klidného průběhu dovolené, neboť přes jeho očekávání mu nebylo zajištěno požadované ubytování.

Pro budoucí aplikační praxi je důležitá závěrečná pasáž předmětného rozhodnutí Nejvyššího soudu (k tomu srov. § 2543 odst. 1 o. z. v části týkající se újmy za narušení dovolené), v němž je jednak uvedeno, že předmětné právo nevzniká jako důsledek jakékoliv nepříjemnosti, která se stane v průběhu dovolené, porušení povinnosti cestovní kanceláře musí dosáhnout takové intenzity, že je způsobilé objektivně znepříjemnit pobyt (čímž Nejvyšší soud vyvrátil obavy cestovních kanceláří, že by pod ztrátu radosti z dovolené bylo možné podřadit v podstatě jakýkoliv rozmar zákazníka) a jednak, že při posuzování důvodnosti nároku, eventuálně jeho výše, může být dle Nejvyššího soudu vodítkem tzv. frankfurtská tabulka slev, kterou již v roce 1985 vydala 24. komora Zemského soudu ve Frankfurtu. Označuje nečastější nedostatky při plnění závazků vyplývajících z cestovní smlouvy a má pouze orientační charakter při přiznávání slev ze zájezdu. Je použitelná zejména v situaci, kdy se cestovní kancelář se zákazníkem, který uplatnil nároky vyplývající z porušení cestovní smlouvy, vyrovnává mimosoudně (tabulka je k dispozici na webových stránkách Evropského spotřebitelského centra při České obchodní inspekci www.evropskyspotrebitel.cz/files/frankfurtska-tabulka.pdf).

Mgr. Vladimír Janošek, Kobylí*,
advokátní koncipient

Autor působí v obchodní společnosti Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář, s.r.o. Tento článek není oficiálním stanoviskem advokátní kanceláře.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Licence LUC v podnikatelské strategii provozovatelů dronů
- Péče rodičů po novele od 1.1.2026
- K ukončování služebního poměru po novele zákona o státní službě
- Aktuality z práva internetu: kybernetická bezpečnost a online řešení sporů
- Zelené standardy pro výstavbu a renovace: jaké povinnosti přinese nová evropská úprava?
- Byznys a paragrafy, díl 25.: Započtení
- Zrušení bytového spoluvlastnictví včetně limitů soudní ingerence
- 2. díl ze série Pravidla a odpovědnost při provozování zimních sportů: Povinnosti provozovatele při závodech a trénincích: zabezpečení tratí a oddělení veřejného a sportovního provozu
- Protokol o předání díla jako podmínka zaplacení jeho ceny a k možné změně soudní praxe

- Rozsáhlá novela rodinného práva účinná od 1.1.2026
- Judikatura: smluvní sjednání prekluzivní lhůty je obecně platné (FIDIC)